

Ep! Parlem-ne...

3

FULL INFORMATIU I DE DIVULGACIÓ DEL SERVEI LINGÜÍSTIC D'ESADE

Desembre de 1996

Felicitació

*I aquesta cançó només,
estranya, anònima, lliure,
s'enganxa al llavi, després
de tant dubtar i tant somriure;
i ens dona un deliri foll,
i sentim el cor com salta,
i ens fa doblegar el genoll,
i ens humiteja la galta.
I sense saber per què
aquest plor viu i serè
tot l'esperit ens amara
i anem reprenent el to
de fa mil anys, de sempre i d'ara:
"Què li darem al Noi de la Mare,
què li darem que li sàpiga bo?..."*

JOSEP M. DE SAGARRA, de *El poema de Nadal*

DE NADAL, NOMÉS N'HI HA UN L'ANY

En català, *Nadal* sempre és singular. Per tant, hem d'utilitzar les expressions genuïnes i evitar fer calcs d'altres llengües. Així doncs,

en comptes de...

*aquests Nadals
*felicitat els Nadals
*feliços Nadals
i pròsper Any Nou!

cal dir...

aquest Nadal
felicitat per Nadal
bon Nadal
i feliç Any Nou!

QUÈ CELEBREM?

En català, el verb *celebrar* té un ús restringit a festes i cerimònies, actes solemnes o que segueixen un ritual. Així doncs, **se celebren**:

Ex.: *l'aniversari d'una empresa*
una missa
l'acte d'obertura de l'any acadèmic
l'acte de graduació

La resta d'actes **es fan, es duen a terme, es tenen o tenen lloc**:

Ex.: *una reunió*
una sessió de treball
un acte acadèmic
una conferència-col·loqui, un fòrum-debat
una presentació, una campanya
simposis, seminaris, jornades, trobades

CAL NO CONFONDRE...

mig, mitja, migs o mitjos, mitges

(cast.: *medio, media, medios, medias)

➤ Significa la meitat: *mig quilòmetre, mig miler*.

mitjà, mitjana (cast.: *medio, media)

➤ Designa allò que és igualment lluny dels extrems, o entre dues parts o coses determinades dins d'una successió: *el punt mitjà d'una recta, el terme mitjà d'una proporció, l'edat mitjana*.

mitjà

(cast.: *medio)

➤ Designa allò que serveix per arribar a un fi: *El fi no justifica els mitjans. Mitjans de transport, mitjans de comunicació de massa*.

medi

(cast.: *medio)

➤ És la substància a través de la qual obra una força, es transmet un efecte: *La llum es refracta en passar d'un medi a un altre*.

➤ És l'element o substància que envolta una cosa: *L'aire és el medi en el qual vivim. Medi de cultiu, medi ambient*.

➤ És la societat, el conjunt de costums o esdeveniments entre els quals viu una persona, es produeix un fet, etc.: *Estudiar un personatge històric en el seu medi*.

mitjana

(cast.: *promedio, media)

➤ Designa la suma de dues quantitats o més dividides pel seu nombre: *La mitjana de 3, 9 i 12 és 8*.

★ Cal no dir mai "promig", perquè aquesta paraula no existeix en català.

mediana

(cast.: *mediana)

➤ En un conjunt de dades o d'observacions estadístiques, ordenades de menor a major, és la dada situada en el centre, que té el mateix nombre de dades tant per sobre com per sota: *La mediana de 2, 5, 33, 115 i 5.302 és 33*.